

توصیه هایی برای اجرای نظام پیشنهادها

چکیده

امروزه همه مدیران در محیط‌های سازمانی به این نتیجه رسیده‌اند که رمز موفقیتشان را باید در قدرت بخشیدن به عناصر هوشمند (نیروی انسانی) سازمان بیابند. قدرت بخشیدن مدیران به افراد به معنای ایجاد شرایطی است که در آن افراد احساس اهمیت کنند، به آموزش و استعدادها توجه شود و افراد بخشنده از جمع و گروه به حساب آیند و در تصمیم‌گیریها شرکت داده شده و به نظرات آنها توجه شود و کار از هیجان برخوردار گردد. در چنین محیطی است که دلیستگی متقابل فرد و سازمان ایجاد شده و تعهدپذیری نسبت به کار و تلاش و کوشش، به آنان انرژی و قدرت می‌بخشد. در سایه این توانمندی و تعهد و تعلق، افراد علاوه بر ظرفیتهای عملی، از حداقل توان فکری و علمی خود برای پیشبرد اهداف سازمان استفاده می‌کنند. آنچه همکاری فکری و عملی کلیه کارکنان یک سازمان را بسیج می‌کند نظام مدیریت مشارکتی است. در این نظام کلیه افراد سازمان در باره روش‌های حل مسائل و مشکلات و ارتقای بهره‌وری سازمان فعالانه اندیشه و حاصل تفکر، تأمل و تعمق فردی و تبادل نظرهای گروهی را در قالب طرحهای و پیشنهادها به سازمان ارائه می‌کنند. بدین طریق در سازمان، یک نظام همکاری و هم اندیشه توأم با روح جمی برای رسیدن به اهداف سازمان ایجاد شده و مدیریت امکان می‌باید از گنجینه غنی اندیشه‌ها و نظرات و راه حل‌های مختلف در جهت نیل به اهداف سازمان بهره‌مند شود و در فضایی صمیمی، ضمن شناخت استعدادها و قابلیت‌های فردی کارکنان و اهمیت دادن به آنان، روحیه همکاری و مشارکت را در سازمان تقویت کند.

واژه‌های کلیدی: مدیریت مشارکتی، نظام پیشنهادها

نویسندهان:

مرتضی خاقانی زاده

عضو هیات علمی دانشکده پرستاری دانشگاه

علوم پزشکی بقیه الله (عج)

زهره وفادار

کارشناس ارشد پرستاری دانشگاه علوم

پزشکی بقیه الله (عج)

مهندی سالاری

عضو هیات علمی دانشکده پرستاری دانشگاه

علوم پزشکی بقیه الله (عج)

نشانی: تهران، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله،

دانشکده پرستاری

پست الکترونیک:

khaghanzade@bmsu.ac.ir

دریافت مقاله: ۱۵/۵/۱۸

پذیرش مقاله: ۱۵/۱۱/۷

مقدمه

کمک کنند تا استعدادهای نهفته خود را به کار گیرند. از این رو است که بسیاری از آینده بینان نامدار جهان سده بیست و یک میلادی را "سده مشارکت" نام نهاده اند. آنان بر این باورند که در این سده میزان داشش، شناخت و اطلاعات مردم به میزان زیادی افزایش یافته و انسان مطلع و دارای معرفت و فرهیخته بیش از هر چیز نیاز به آن دارد که به نظرها و اندیشه هایش احترام گذارند و او را در هدایت امور زندگی شریک و سهیم گردانند.

تعريف مدیریت مشارکتی

نظام مدیریت مشارکتی، نظام همکاری فکری و عملی کلیه کارکنان یک سازمان با سطوح مختلف مدیریتی آن سازمان است. در این نظام کلیه افراد سازمان در باره روش های حل مسائل و مشکلات و ارتباطی بهره وری سازمان فعالانه اندیشیده و حاصل تفکر، تأمل و تعمق فردی و تبادل نظر های گروهی را در قالب طرح ها و پیشنهادها به سازمان ارائه می کنند. بدین طریق در سازمان یک نظام همکاری و هم اندیشی توأم با روح جمعی برای رسیدن به اهداف سازمان ایجاد شده و مدیریت امکان می باشد از گنجینه غنی اندیشه ها و نظرات و راه حل های مختلف در جهت نیل به اهداف سازمان بهره مند شود و در فضایی صمیمی، ضمن شناخت استعدادها و قابلیت های فردی کارکنان و اهمیت دادن به آنان، روحیه همکاری و مشارکت را در سازمان تقویت کند.

مشارکت از دیدگاه اسلام

قرآن کریم شورا و مشورت را به عنوان نمودی از ایمان معرفی و تأکید می کند که مسلمانان امور خود را بر اساس مشورت متقابل انجام دهند. (سوره شورا – آیه ۳۸) همچنین به استناد قرآن، مدیران مسئول هستند که دیدگاه های زیرستان را در خصوص مسائلی که تعیین تکلیف منوط به تحقیق و تفحص باشد، اخذ و سپس به تصمیم گیری اقدام کنند. (سوره آل عمران – آیه ۵۹)

فلسفه مشارکت از دیدگاه اسلام عبارتست از:

- ۱ - فراهم آوردن موجبات رشد و پرورش انسان
- ۲ - ایجاد مسئولیت و تعهد درونی در افراد
- ۳ - به وجود آوردن محیط کاری مبتنی بر اعتماد متقابل بین مدیران و کارکنان

در دنیای کنونی سرعت تغییرات به حدی است که آنچه تا دیروز انجام می شده، نمی تواند فرمولی برای موفقیت در آینده به حساب آید. امروزه وظیفه اصلی مدیران، روشن کردن نیروی محركه درونی انسانها است که اگر چنین اتفاقی بیفتند شوری بر پا خواهد شد که به سادگی خاموش شدنی نیست. سازمانها از شالوده های اصلی جوامع امروزی هستند و مدیریت به عنوان یک نیاز گریز ناپذیر، امری الزامی برای گردش در آوردن سازمان به سوی سازندگی و کمال است. دست ما یه مدیر در این مسیر، سه عنصر «انسان، کار، هدف» می باشد. در این میان عنصر انسانی به عنوان یک عامل هوشمند و خلاق به عناصر دیگر اعتبار و جهت می بخشد. بنابراین برترین مهارت مدیر در این مسیر به وجود آوردن فرصت و زمینه انگیزشی مناسبی است که انسانها بتوانند از حداکثر استعدادها و توانمندی های خویش برای تحقق اهداف سازمان استفاده نمایند. امروزه همه مدیران در محیط های سازمانی به این نتیجه رسیده اند که رمز موفقیتشان را باید در قدرت بخشیدن به عناصر هوشمند (نیروی انسانی) سازمان بیانند. قدرت بخشیدن مدیران به افراد به معنای ایجاد شرایطی است که در آن افراد احساس اهمیت کنند، به آموخت و استعدادها توجه شود و افراد بخشنی از جمع و گروه به حساب آیند و در تصمیم گیریها شرکت داده شده و به نظرات آنها توجه شود و کار از هیجان برخوردار گردد. در چنین محیطی است که دلبستگی متقابل فرد و سازمان ایجاد شده و تعهد پذیری به کار و تلاش و کوشش به آنان انرژی و قدرت می بخشد. در سایه این توانمندی و تعهد و تعلق، افراد علاوه بر ظرفیت های عملی، از حداکثر توان فکری و علمی خود برای پیشبرد اهداف سازمان استفاده می کنند. مدیران خوب کارکنان را که با آنها کار می کنند توانا می سازند آنها می دانند که زمانی که افراد احساس قدرت می کنند، تمایل بیشتری به تصمیم گیری دارند و با انگیزه و شوق اقدامات لازم را برای انجام مو فقیت آمیز کارهایشان به عمل می آورند. آنها همچنین می دانند که قدرت در سازمان کمیتی نیست که جمع جبری آن مساوی صفر شود، یعنی برای اینکه فردی قدرتی بدست آورد لازم نیست شخص دیگری آن را از دست بدهد. در واقع برای غلبه بر پیچیدگی و شتاب چالش هایی که در محیط کاری امروزی با آن مو اجه می شویم، موفقیت یک سازمان به میزان زیادی وابسته به این است که تا چه حد می توان تمام کارکنان را توانمند و صاحب قدرت و متعدد ساخت. امروز مدیران باید پیش از آنکه دست کارکنان خود را بفسارند، قلب آنان را ترسخیر کنند. در این راستا بایستی از نوعی توجه هدایت شده نسبت به کارکنان خود استفاده کنند. بدین ترتیب اجازه دهند که کارکنان خودشان در مورد مشکلات فکر کنند، تصمیم بگیرند و راه حل ارائه دهند. مدیران باید از دیدگاه ها و پیشنهاد های رهبران گمنام سطوح پایین سازمان حمایت کنند و به جای تضعیف آنان بر توانائیها و نقاط قوت شان انگشت گذارده و به آنان

اصول زیر بنایی نظام پیشنهادها

- ✓ نیاز انسانها به احترام، برابری و اظهار وجود
- ✓ حمایت و پشتیبانی انسان از نظرات و دستاوردهای خویش
- ✓ کمال جویی مستمر انسان
- ✓ مشورت که مشارکت در عقول دیگران است
- ✓ هدایت به بهترین تصمیم با داشتن نظرات متعدد
- ✓ شکوفایی و پرورش نیروی انسانی در فرآیند مشارکت
- ✓ نیاز به اطلاعات جامع در تصمیم گیری‌های مهم
- ✓ امر به معروف و نهی از منکر و عمل به شعار "حی علی خیر"
- ✓ نیاز به هماهنگی با تعییرات محیط پر تحول ملی و جهانی

هدف از استقرار نظام پیشنهادها

هدف اصلی از استقرار نظام پیشنهادها، ایجاد همکاری، همدلی، همفکری صمیمانه میان کارکنان و مدیران در جهت حل مسائل و مشکلات موجود یا بهبود وضعیت فعلی و تشویق آنان به درک مسائل موجود از طریق تفکر و تجسس فردی و گروهی بر روی مسائل وارائه راه حل‌های منطقی، عملی، علمی و پویا می‌باشد (به گونه‌ای که افراد داوطلبانه، با علاقه و دلسوزی در کاردرگیر شده و احساس مسئولیت فردی و جمعی افزایش یابد).

مراحل استقرار نظام پیشنهادها

- ۱ - بررسی محیط از نظر امکان اجرای نظام مشارکت
- ۲ - ایجاد اعتقاد راسخ در مدیران ارشد و جلب اعتماد و اطمینان آنان
- ۳ - ایجاد بستر و شرایط مناسب جهت اجرای نظام پیشنهادها (که از طریق آموزش نظام مشارکت به کارکنان و آگاهی آنان نسبت به فواید مشارکت و نقش آنان در نظام پیشنهادها انجام می‌گیرد)
- ۴ - سازماندهی نظام پیشنهادها (که از طریق تعیین ساختار و تشکیلات و ارکان اجرایی نظام پیشنهادها انجام می‌شود)
- ۵ - اجرای نظام پیشنهادها
- ۶ - بازنگری و استمرار نظام پیشنهادها

اجزای اصلی نظام پیشنهادها

نظام پیشنهادها با هر الگویی که اجراشود از چهار جزء اصلی تشکیل شده است.

این اجزاء عبارتند از:

- ۱ - دریافت پیشنهادهای فردی و یا گروهی
- ۲ - ارزیابی پیشنهادها و مشخص کردن پیشنهادهای قابل قبول
- ۳ - پرداخت پادشاهها و جوايز
- ۴ - اجرای پیشنهادها

۴ - حرمت گذاشتن به ارزش‌های والای انسانی و شخصیت دادن به افراد

۵ - ایجاد وحدت و یکپارچگی و همدلی و صمیمیت در محیط‌های کاری

مزایای مشارکت بر اساس تحقیقات انجام شده و دیدگاه اندیشمندان

- بهبود روابط انسانی میان کارکنان و مدیریت
- بهبود انگیزش در کارکنان و علاقمندان به کار
- بروز خلاقیت و تقویت روح ابتکار و حس مسئولیت در کارکنان
- همسو و هماهنگ ساختن اهداف فردی کارکنان با اهداف سازمان،
- شناسایی فرستهای بهبود مستمر و افزایش میزان بهره وری
- امکان استفاده از نظرات و اندیشه‌ها و تجارت عملی کارکنان
- ایجاد نظم و انضباط در محیط کار
- تقلیل تنشهای سوء ظن‌ها و شکایات مربوط به کار و کمک به ایجاد صلح و آرامش در محیط کار
- پیدایش حس احترام، افتخار و مالکیت در کارکنان
- رشد شخصیت انسان و بالندگی جنبه‌های روحی و معنوی و شکوفایی ارزش‌های والای انسانی و تأمین نیازهای وی
- اخذ تصمیمات پر محتوى تر و علمی تر، معتبرتر، موفق تر و جامع تر

معرفی نظام پیشنهادها

مدیریت مشارکتی یک فرآیند مدیریتی است که بر پایه الگوهای مختلفی قابل اجراست. نظام پیشنهادات یکی از ساده‌ترین، کارآمدترین، قابل اجراترین و نیرومند ترین الگوهای مدیریت مشارکتی می‌باشد.

تعريف

نظام پیشنهادها عبارتست از: یک نظام مدون برای فعال کردن ذهن افراد و به کارگیری ایده‌ها و نظرات آنان جهت حل مشکلات و نارسانیهای موجود و بهبود فعالیتهای سازمان و همسو سازی هرچه بیشتر اهداف فردی با اهداف سازمانی و در نتیجه افزایش انگیزه و تمهد و تعلق سازمانی کارکنان نسبت به تمامی امور سازمان.

این نظام جهت تقویت هویت انسانی و دور شدن از هویت ابزاری انسانها در سازمان گام بر می‌دارد و به فعال سازی اندیشه‌های آنان برای تحقق کارآمدتر اهداف سازمان کمک می‌کند. در این نظام بابت اندیشه‌ها و تفکرات کارکنان پادشاهی مادی پرداخت می‌شود. البته این پادشاهها ارزش اندیشه‌های آنان نیست، اما کمکی در جهت بهبود وضعیت رفاهی آنان است. ارزش واقعی اندیشه‌ها، مشارکت دادن آنها در تصمیم گیری‌های امور سازمان است.

- اعلام جوايز و تعیین پاداشها و اهدای جوايز و یا انجام برنامه های تشویقی دیگر

- اعلام نتایج به مسئولین سازمان و واحدهای اجرایی پیشنهاد
- حضور در محیط کار و پاسخگویی به سوالات و ابهامات احتمالی

وظایف شورای پذیرش و بررسی پیشنهادها

- ۱- تنظیم، تغییر و تصویب و یا اصلاح دستور العملهای نظام پیشنهادها و یا آیین نامه‌ها و فرم‌های مربوطه
- ۲- سازمان دهی چگونگی تنظیم و توزیع فرم پیشنهادها؛ دریافت، ثبت و رسیدگی به پیشنهادها
- ۳- بررسی پیشنهادها و دریافت نظرات اعضاء و تصمیم گیری درباره امتیاز بندی آنها و تعیین پاداش
- ۴- در صورت نیاز به نظرات متخصصان برای بررسی علمی و فنی و اجرایی ، دعوت از کارشناسان و ارجاع پیشنهاد به آنها و سپس دریافت نظرات کارشناسان و تصمیم گیری نهایی و تعیین پاداش
- ۵- تصویب نهایی پیشنهادها و ارسال گزارش برای رئیس سازمان
- جهت صدور دستور اجرا
- ۶- نظارت و پیگیری اجرای پیشنهادهای پذیرفته شده
- ۷- رسیدگی به اعتراضات پیشنهاد دهنگان در باره نتایج ارزیابی از پیشنهادها
- ۸- نظارت بر اهدای جوايز و پادشهای مصوب و پادشهای ویژه
- ۹- گزارش دهی کامل پیشرفت کار به مدیریت و جامعه کارکنان سازمان
- ۱۰- برگزاری مراسم قدردانی از پیشنهادهای برجسته و مشارکت کارکنان
- ۱۱- اجرای برنامه های آموزشی و تشویقی و زمینه سازی فرهنگی جهت مشارکت هر چه بیشتر کارکنان و استمرار و موفقیت نظام پیشنهادها
- ۱۲- بازنگری بر چگونگی اجرای طرح و انجام اصلاحات و تغییرات لازم مطابق با نیاز و نظرات کارکنان بخش
- ۱۳- تهیه و نصب صندوق پیشنهادها در مکان قابل دسترسی برای پرسنل بخش (برای آن دسته از افرادی که مایلند کاملاً ناشناس و محروم‌انه نظرات و پیشنهادها خود را مطرح سازند. بدیهی است که چنانچه پیشنهادها محروم‌انه پذیرفته و مشمول پاداش گردد، پاداش به کل بخش تعلق خواهد گرفت.)

روش کار

پس از آموزش و آگاه سازی پرسنل در جلسه ای مشترک با حضور کلیه پرسنل و همچنین حضور در محیط کاری نسبت به نظام پیشنهادها و اهمیت این نظام در شکوفائی فضایی و استعدادهای انسانی و ارتقای بهره وری سازمان و همچنین ایجاد فضای مناسب و

ابعاد نظام پیشنهادها

- ۱- نظام پیشنهادهای فردی: در این نظام کارکنان نظرات خود را در هر موردی به صورت فردی ارائه می‌دهند.
- ۲- نظام پیشنهادهای گروهی: کارکنان به صورت گروهی (مثلاً کمیته کنترل عفونت) نظرات را رأی می‌دهند.
- ۳- نظام پیشنهادگیری از مشتریان (بیماران و خانواده‌هایشان).
- ۴- نظام پیشنهادگیری از خانواده‌های کارکنان.
- ۵- نظام پیشنهادگیری از سازمانهای همکار مانند سازمانهای بیمه و غیره.

ساختار و ارکان نظام پیشنهادها

ساختار نظام پیشنهادها در هر سازمانی متأثر از ساختار سازمان، نوع و حجم وظایف، تعداد کارکنان و ... می‌باشد

لیکن در هر الگویی، ارکان اصلی نظام پیشنهادها شامل:

- ۱- دبیر شورا (در صورت لزوم دبیرخانه شورا)
- ۲- شورای پذیرش و بررسی پیشنهادها
- ۳- کمیته تخصصی ارزیابی پیشنهادها (در صورت نیاز به ارزیابی فنی و تخصصی توسط کارشناسان)

وظایف دبیر شورا

دبیر شورا می‌تواند از بین کارکنان سازمان انتخاب شود

مهمنترین وظایف وی شامل:

- تکثیر و توزیع فرم پیشنهادها
- دریافت پیشنهادها و ثبت و دسته بندی و کد گذاری پیشنهادها
- اعلام دریافت پیشنهاد به پیشنهاد دهنده
- تشکیل جلسات شورای پذیرش و بررسی پیشنهاد و دعوت از اعضای شورا
- در صورت نیاز به نظرات کارشناسان، دعوت از آنان و تشکیل کمیته‌های کارشناسی
- اعلام نتایج (رد یا قبول شدن پیشنهاد) به پیشنهاد دهنده (در صورت رد پیشنهاد باید فرم مربوطه توسط کارشناس در جهت مطرح نمودن ادله کامل رد پیشنهاد پر گردد. پیشنهاد دهنده می‌تواند در صورت اعتراض، فرم مربوطه را پر کرده و به دبیر شورا تحويل دهد).

اعصاب بیمارستان شهید بهشتی شیراز، پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شیراز (۱۳۸۰)

۵-وفادار زهره. سالاری مهدی، خاقانی زاده مرتضی. بررسی تأثیر نظام پیشنهادها بر تعهد سازمانی پرسنل شاغل در بخش های مراقبت ویژه بیمارستان بقیه الله (عج)، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) (۱۳۸۴)

۶-شیخ محمدی، مجید. تولیتزاده، محمدرضا، مدیریت مشارکت‌پذیر براساس نظام پیشنهادها، تهران، انتیتوائز ایران، (۱۳۸۰) صفحات: ۷۰-۱۲۰ و ۱۲-۲۰

۷-دلچوشهی، رقیه بررسی وضعیت بهره وری نیروی انسانی در ایران و مقایسه آن با چند کشور آسیای شرقی (مالزی، اندونزی، تایلند، کره جنوبی و هنگ کنگ)، پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت بازارگانی، دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی (۱۳۸۱)

۸-مشبکی، علی اصغر. توکلی، چالشهای رهبری در بحران کسب و کار و الگوی رهبری متناسب با سازمانهای ایرانی، فصلنامه مدیریت و توسعه، شماره ۱۸، (۱۳۸۲) صفحات: ۷۵-۸۵

۹-ماتسوشیتا، کونوسکه‌ریا، گامی برای همسازی هدفهای فردی و سازمانی ترجمه محمد علی طوسی، چاپ اول، تهران، انتشارات سازمان مدیریت صنعتی، (۱۳۷۸) صفحات: ۱۹۶-۲۰۲

۱۰-طوسی، محمد علی، مشارکت و مدیریت مشارکت جو، چاپ اول، تهران انتشارات سازمان مدیریت صنعتی، (۱۳۷۹) صفحات: ۱۲-۲۷ و ۱۶۶-۱۸۰ و ۳۱-۴۰

۱۱-صالحی زاده، سید حسین، مدیریت مشارکتی و نظام پیشنهادها مجله پیامدريا، شماره ۸۹، (۱۳۷۹) صفحات: ۲۴-۳۴

۱۲-با تماقلیج، فربور، نظام مدیریت با کیفیت (مدیریت برمبنای صلاح) چاپ اول، تهران، انتشارات ج و مهوری، (۱۳۷۵) صفحات: ۳۸۰-۳۸۹

13- Roger.C,Meyer and David Schoorman , Differentiating Antecedents of organizational Commitment: A test of march and simon model, Journal of organizational Behavior, Vol: 19, No:7 ,(1998) PP: 15-28

14- Argrris A, Empowerment the Empowers Clothes, May -Tun, (1998) PP: 98-108 Philadelphia, Vol: 36 , ISS: 2 , PP: 9-14

15- Allen. N.J.Meyer. J.P, The measurement and antecedent of Affective, Continuance and normative commitment to the organization, Journal of occupational psychology, Vol: 63, (1990) PP: 1-18

ارتقا انگیزش و اشتیاق لازم در کارکنان جهت مشارکت، مراحل اجرائی نظام پیشنهادها به شرح ذیل شروع خواهد شد:

(۱) ابتدا فرم های مخصوص دریافت پیشنهاد در اختیار پرسنل بخش قرار داده می شود، تا پرسنل نقطه نظرات و پیشنهادهای خود را به طور مکتوب در قالب طرح مشکل و راه حل آن مطرح نماید (۲) پرسنل سپس پیشنهادهای خود را به دبیر شورا تحويل و یا در صندوقی که به همین منظور نصب شده، می اندازند (۳) دبیر شورا بعد از دریافت فرم ها آنها را شماره و کد گذاری کرده، در دفتر ثبت می نماید (۴) بعد از جمع آوری پیشنهادها در انتهای هفته جلسه ای باحضور اعضای شورا (در صورت نیاز کارشناس مدعو) تشکیل و پیشنهادها بر اساس معیارهای تعیین شده ارزیابی می شوند (۵) پیشنهادها بعد از ارزیابی، نمره گذاری شده و به سه پیشنهاد که حائز بیشترین امتیاز گردد پاداش نقدی تعلق می گیرد. (۶) همچنین این سه پیشنهاد برتر در تابلو اعلانات نصب و در معرض دید سایر پرسنل قرار می گیرد. (۷) این جلسات به صورت هفتگی تشکیل و در هر هفته سه پیشنهاد برتر انتخاب می گردد و بر همان اساس پاداش داده می شود. (۸) در انتهای هر ماه به دنبال بررسی پیشنهادها، ۳ پیشنهاد ممتاز انتخاب و پاداش ویژه به صورت نقدی یا غیر نقدی پرداخت می گردد. (۹) در پایان هر سال سه پیشنهاد که در جلسه شورا حائز بالاترین امتیاز می باشند مشخص و علاوه بر پرداخت پاداش نقدی به افراد، به مدیریت سازمان معرفی گردیده تا مورد تشویق کتبی (درج در پرونده) قرار گیرد. (۱۰) هر ماه طی جلسه ای باحضور مدیران سازمان و اعضای شورا، برای اجرای پیشنهادهای برتر برنامه ریزی صورت می گیرد.

منابع

- الحسینی، سید حسن، سنجش بالندگی سازمانها، تهران، انتشارات بهاریه، (۱۳۸۰) صفحات: ۵۰-۵۴
- بلانچارد، پل هرسی، کنت ایج، مدیریت رفتار سازمانی، ترجمه قاسم کبیری. چاپ هفتم، تهران، مرکز انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، (۱۳۸۰) صفحه: ۱۶۴
- شمرهون، جان و همکاران، مدیریت رفتار سازمانی، ترجمه مهدی ایران نژاد پاریزی و همکاران، چاپ دوم، موسسه تحقیقات و آموزش مدیریت، (۱۳۷۹) صفحه: ۴۸
- رئیسی، زهرا، تاثیر راه کارهای توانمند سازی بر میزان توانمندی پرسنل پرستاری بخششای مراقبتهای ویژه بیماران قلبی و مغز و

دعوت به همکاری

نشریه همای سلامت در بخش ترجمه همکار می پذیرد.

علاوه بر این می توانند با ذکر سوابق کاری خود از طریق دفتر نشریه اعلام همکاری نمایند.